

REFERENTIE No:

4137

INFORMATIEKOPIE:

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 4

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

Dir./Afd.: bpiz/nng

Visie: MAP

Ag. No: gs 10892

Dossier: g 40056

VERZONDEN CODEBERICHT

DATUM VAN VERZENDING:

5 juli 1962

AFKOMSTIG VAN:

min. van biza

MINUUT GEPARAFEERD DOOR:

vb/ze b

[no 9797]

BESTEMD VOOR: hollandia

PARAAF:

ZEER GEHEIM

onderwerp: standpunt ned. regering t.o.v.
het zogenaamde plan-bunker.

voor platteel.

te uwer persoonlijke inlichting lijkt het mij niet ondienstig u een nadere uiteenzetting te geven van het de laatste maanden geevolueerde standpunt van de nedreg inzake het z.g. plan-bunker.

als uitgangspunt mogen dienen de kamerstukken betrekking hebbende op de door de minpres aan de tweede kamer aangeboden stukken inzake de behandeling van de kwestie nieuw guinea in de v.n. en de tengevolgde daarvan ontstane situatie, zitting 1961-1962 - 6 5 8 1, waarbij o.m. is opgenomen de briefwisseling tussen oe thant en dequay en tussen oe thant en soekarno.

bij het laatste kamerdebat over de n.g.-kwestie op 24 mei j.l. verklaarde de minpres dat de regering bereid was de besprekingen "op basis van het plan-bunker" voort te zetten. daarbij werd door de kamer de motie-dekadt verworpen, waarbij de reg. werd uitgenodigd de voorstellen vervat in het plan-bunker onverwijld te aanvaarden.

op 12 juni heeft de reg. aan oe thant doen weten geen verschil te zien tussen de door nederland uitgedrukte bereidheid de besprekingen te hervatten "op basis van het plan-bunker" en de van indon. zijde "aanvaarding van het plan-bunker in beginsel" of de "aanvaarding van de beginselen van het plan-bunker".

ter vermindering van nieuwe of andere omschrijvingen, welke soekarno een voorwendsel zouden kunnen verschaffen voor verdere pogingen om de geheime besprekingen verder uit te stellen, heeft de reg. zich onthouden van eigen bekendmakingen aan de pers of van mededelingen in openbare behandeling in de volksvertegenwoordiging. om begrijpelijke redenen leek en lijkt het tactisch juist de pogingen van oe thant om indonesie te bewegen tot hervatting der onderbroken geheime besprekingen op generlei wijze te doorkruisen.

ZEER GEHEIM

=2=

3. Over de inhoud van een codeber bericht mag niet met vermelding naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

=2=

Ref. No.: 4137

Rubricering: **ZEER GEHEIM**

de ned. bereidverklaring om de besprekingen op basis van het plan-bunker te hervatten betekent uiteraard dat de nedreg het plan-bunker 'in beginsel' aanvaard heeft. wij gaan daarbij uit van de opvatting dat partijen er-naar zullen streven het eens te worden over een oplossing langs de lijnen in het plan aangegeven. voor nederland is daarbij het verkrijgen van de in punt 4 genoemde waarborg-en het belangrijkste. kunnen deze waarborgen worden ver-strekt dan is nederland bereid toe te stemmen in de in het plan opgenomen overdracht van het beheer aan indonesia via een interim-bestuur door de v.n..

de tweede zin van punt 4 luidt - zie stuk nr 17 onder-werp 6 5 8 1 kamerstukken - : "the government of the netherlands/proposal o n c o n d i t i o n that the government of the netherlands receives, as a result of formal negotiations, adequate guarantees for safeguarding the interests, including the right of selfdetermination, of the papuans."

onder binnenlandse en internationale druk is de ned. reg tot overtuiging gekomen, dat langs deze weg enige mo-gelijkheid gelegen is om nog zoveel mogelijk voor toekom-stige vrije keuze der papoeas te bereiken. het ligt name-lijk in bedoeling dat een eventuele formele overeenstem-ming tussen nederland en indonesia, onder leiding van oe thant, in alg. verg. der v.n. zal gebracht ter goedkeuring rot welke v.n. zullen vervullen bij interim-bestuur, bij voorbereiding plebisciet en bij toezicht daarop ook op uitvoering uitslag plebisciet. ook amerika wil van zelf-beschikkingsrecht papoeas bepaald geen 'mockery' maken en zal streven naar reele waarborgen. uit per koerier toegezonden berichten omtrent mijn besprekingen te washing-ton zal u gebleken zijn hoezeer ik persoonlijk ook werk-zaam ben geweest om nodige begrip in dit opzicht bij state department te wekken.

overigens wil ik u mijn p e r s o o n l i j k e appreciatie niet onthouden van de huidige situatie en de mogelijk te verwachten ontwikkelingen.

ik ben van mening dat soekarno indertijd wellicht wat overhaast verkondigd heeft het plan-bunker in principe te aanvaarden, in de verwachting ons daarmee internatio-naal in een moeilijke positie te brengen, omdat hij erop speculeerde dat een bestuursoverdracht aan indonesia, zij het dan ook via een v.n. interim-bestuur, voor dit kabinet onaanvaardbaar zou zijn. ook nationaal zou voor nederland het effect van een niet aanvaarden kunnen zijn dat de hui-dige regering ten val zou worden gebracht.

nu hij zich hierin misrekend blijkt te hebben zit soekarno met de moeilijkheid dat z i j n aanvaarding in principe zou moeten inhouden dat volgens het plan-bunker: ten 1e indonesia eerst over t w e e jaren het volledige bestuur over n.n.g. zal verkrijgen in stede van voor het einde van dit jaar als bij herhaling door hem in uitzicht gesteld..

Lagrees to transfer administration in accordance with this

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat b per telefoon worden gesproken.

4.

niers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Alzshriften van codeberichten mogen uitsluitend

de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. De van berichten, mag alleen met de open tekst worden gezonden, en af aan bepaalde verzoeken wordt voldaan (zie Richtlijnen).

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

-3-

Ref. No.: 4137

Rubricering:

ZEER GEHEIM

ten 2e indonesie het (externe) zelfbeschikkingsrecht der papoeas moet erkennen en waarborgen, hetgeen strijdig is met de grondwet van de republiek.,

ten 3e inmenging van en waarborging door de v.n. bij het plebisciet en de uitvoering daarvan, strijdig is met de door indonesie steeds gepretendeerde soevereiniteit over n.n.g.,

ten 4e elke inmenging van de v.n. onverteerbaar moet zijn voor soekarno.

bovengenoemde motieven zouden dus een verklaring kunnen zijn voor soekarno's pogingen om zich te onttrekken aan de besprekingen op basis van het plan-bunker en om te trachten te komen tot bilaterale besprekingen met nederland - hetgeen wij weigeren - ter verkrijging van de onvoorwaardelijke overdracht van n.n.g. aan indonesie. blijkt deze appreciatie juist te zijn, dan komen nederland en de papoeas er internationaal belangrijk gunstiger voor te staan omdat alsdan immers zou blijken dat soekarno uiteindelijk het plan-bunker niet in principe aanvaardt.

aan de andere kant moet de mogelijkheid worden onderkend dat soekarno's verdragingsstactiek uitsluitend wordt ingegeven door de wens om, alvorens aan de conferentietafel te gaan zitten, een min of meer spectaculaire militaire overwinning op nederland te behalen door tenminste een bruggehoofd te vestigen op n.n.g. waar de rood-witte vlag kan gehesen, aldus soekarno's behoefte bevredigend dat hij voor binnenlands gebruik zou kunnen stellen, dat uitsluitend door de kracht van indonesische wapens nederland tot capitulatie is gedwongen. uiterste waakzaamheid op dit punt blijft derhalve geboden.

ik meen dat thans de tijd gekomen is dat u althans een aantal der belangrijkste papoea-leiders geestelijk voorbereidt, dat het wellicht onafwendbaar zal zijn, indien de v.n. het zelfbeschikkingsrecht der papoeas waarborgen, dat nederland zich noodgedwongen zal moeten neerleggen bij een overdracht van n.n.g. aan een v.n. interim-bestuur met een daarop volgende overdracht binnen twee jaren aan indonesie.

u zou deze papoea-leiders daarbij moeten blijven ontraden onberaden stappen te ondernemen zoals uitroeping van de onafhankelijkheid. zij doen er verstandig aan, in het belang van eigen land en volk, het spel met nederland mee te spelen, in ieder geval tot en met de formele onderhandelingen onder leiding van de thant - indien het ooit daartoe komt - waarbij papoeavertegenwoordigers in een of andere vorm tegenwoordig zullen zijn als eerder toegezegd.

ik verneem gaarne de reactie van de papoea-leiders op uw mededelingen als vorenbedoeld.

ZEER GEHEIM

bot 451 ++